

Marko Golub za Radio 101, 19. 02. 2005.

Izložba Tonija Meštrovića u Galeriji Nova

Činjenica da je izložba mladog umjetnika Tonija Meštrovića u program Galerije Nova ušla pod nazivnikom «Start Solo» mogla bi nas navesti na pogrešan zaključak kako je riječ o njegovom premijernom galerijskom nastupu. Prvu samostalnu izložbu Toni Meštrović imao je, naime, prije 8 godina u Kuli Lotrščak, još kao student zagrebačke ALU, no nakon toga svoje je afinitete prema digitalnom videu uglavnom nastavio hraniti na postdiplomskim studijima u Austriji i Njemačkoj.

«Abyssos, visoko-stilizirani videorad kojim se prije nekoliko mjeseci predstavio u sklopu programa PILOT 04 Muzeja suvremene umjetnosti, na neki je način konačni rezultat dugog studijskog projekta s kojim je započeo još 2001. «Abyssos» ili, kako je ranije nazivan, «Digital Sea», bio je svojevrsno medijsko istraživanje teme koje se Dalmatinci, valjda, teško uspijevaju zbilja otresti – lijepog, plavog mora, a dvije videoinstalacije koje Meštrović sada pokazuje u Galeriji Nova, «Escape» i «The state of mind», imaju vrlo slično motivsko ishodište. No ne bi nam on bio tako zanimljiv da se radi samo o još jednom proizvođaču «dalmatinskih razglednica».

Meštrovićeve odluka da se prihvati tako univerzalne metafore jednim je dijelom uvjetovana recepcijom nekih njegovih ranijih radova. Naime, u prvim filmovima koje je snimao krajem devedesetih još se mogla iščitavati i socijalna problematika, no prisutnost osobnih tema, koje su pojedinci čitali kao specifično regionalne, dovodila je, po umjetnikovom mišljenju, do mnoštva nesporazuma. Upravo zato Meštrović je u svom daljnjem radu nastojao izbjeći svaku vezu s geopolitičkim osobitostima balkanske regije koje su stranci tako emotivno doživljavali. Prihvatio se, dakle, mora, makar to ne mora nužno značiti da u pozadini radova poput «Escape», prikazanog u Galeriji Nova, nema barem tragova lokalne problematike, poput bijega iz izolacije u otočnoj sredini.

«Escape» je zapravo kratki film snimljen subjektivnom kamerom, pričvršćenom na umjetnikovoj glavi dok je ovaj trčao i skakao po oštrim stijenama uz obalu. U njemu se povremeno pojavljuje i njegova sjena, što čitavoj priči daje pomalo nadrealan efekt. S druge strane, «The state of mind» je dvokanalna videoinstalacija u kojoj se suprotstavljaju dva prizora: jedan mirnog opuštanja na površini mora, i drugi

histeričnog vrištanja pod vodom. Čitava izložba, dakle, ima ton estetizirane psihološke auto-analize, pa je naslovljena "Psychotic".

Meštrovićevi radovi, kao što smo se već više puta imali prilike uvjeriti, na žanrovskoj su granici umjetničkog filma i galerijske video-instalacije. Primjerice, i «Escape» i «The state of mind» već su prikazivani na filmskim i video-festivalima. Toni Meštrović ovu razliku prepoznaje, pa i sam smatra da izmještanjem u galerijski kontekst njegovi radovi zahtijevaju određene modifikacije, te je, primjerice «The State of mind» konvertiran iz filma u ambijentalnu instalaciju njegovim rastavljanjem u dvokanalnu formu. Oni koji su na jednoj od ranijih izložbi vidjeli «Abyssos», sigurno će prepoznati da je jedna od sekvenci iz dvokanalne videoinstalacije «The state of mind» bila iskorištena i u tom filmu. To, izgleda, nije prvi put da Meštrović kolažira arhivirane materijale, jer su iz dugoročnog projekta kojemu je rezultat bio «Abyssos», pojedine sekvence često preuzimale novi identitet kao samostalni radovi.

Izložbu «Psychotic» Tonija Meštrovića možete pogledati u Galriji Nova do kraja mjeseca. Naravno, ako želite vidjeti i «Abyssos», kad smo ga već toliko puta spominjali, te čitavu kolekciju drugih starih i novih radova, onda preporučamo websajt www.macaknara.de.